

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 8 januari 2015

MEDITATIE

En zie, er was een mens..., En deze mens...

Een mens

En zie, er was een mens... alsof er niet tienduizenden mensen te Jeruzalem woonden, allerlei slag van volk. Toch, die ene wordt als met de vinger aangewezen: Zie, let op hem! Waarom, wat is er voor opmerkelijks aan deze mens? Wat wordt er van hem gezegd?

Gaat het over macht, aanzien of rijkdom, over wat in mensen ogen bijzonder en belangrijk is? Of over een ambt of beroep of...? Van de profetes Anna wordt meegedeeld dat ze een weduwe was van omtrent vier en tachtig jaren (vers 37).

Maar een soortgelijke opmerking staat er over deze mens niet. Ook niet hoe oud hij was. En al wordt van hem beweerd dat hij honderd jaar was en een zoon van de beroemde wetge-

En zie, er was een mens te Jeruzalem, wiens naam was Simeon; en deze mens was rechtvaardig en godvrezend...

Lukas 2:25a

leerde Hillel (die een afstammeling van David zou zijn), Lukas schrijft er in elk geval geen woord over. Sommigen vonden dat wat al te gewoon en maakten daarom Simeon tot een bijzonder mens. O, laten we ons er toch altijd voor hoeden de zaken mooier voor te stellen dan ze zijn. Daar wordt niemand beter van, integendeel. Het Koninkrijk Gods heeft geen vleeselijke versieringen nodig. Daarom, met nadruk schrijft Lukas dat Simeon een méns was. Dat wil zeggen: een nakomeling van Adam, van nature een kind des toorns. Een mens van gelijke bewegingen als alle andere mensen, als wij.

Déze mens

Ook Simeon zou nooit naar God gevraagd hebben als vrije genade niet tussenbeide was gekomen. Maar nu is het: Zie, er was een mens, en deze mens was rechtvaardig en godvrezend - een oprechte van wandel die in de wet des Heeren ging. Een godvruchtige, bedeed met de voorzichtigheid der rechtvaardigen (Luk. 1:17b). Een geestelijk mens die de geestelijke dingen onderscheidde. Een waar kind van Abraham door Woord en Geest onderwezen en geleid. Geoefend in de genade. Zijn leven was de belofde van Messias, Diens gerechtigheid Zijn

heil. Deze nu verbeidde de volheid des tijds met vurig verlangen.

Bekend bij God

En zie, er was een mens te Jeruzalem... God maakte onderscheid tussen deze mens en andere mensen. Soeverein. Daarom was hij een kind des lichts, iemand die honderdvoudig vrucht mocht dragen.

Jeruzalem was vol mensen. Over velen werd niet gesproken. Van sommigen werd gezegd: En zie, deze... En er waren ook enkelen die men wat eigenaardig vond, zoals Simeon. Hij was in die geestelijk donkere tijd een uitzondering.

Een leesbare brief die maar weinigen konden lezen. O, wat was het genadeleven te Jeruzalem onbekend geworden!

Maar hier zegt de Heere Zelf: Let op deze vrome en zie naar deze oprechte, want het einde van die man zal vrede zijn (Ps. 37:37). Is het niet als pronkt de Heere met Zijn kind? Aanwijzend Zijn eigen werk, tot eer van Zijn Naam? O, gezegend getuigenis!

Zichzelf zien

Wat van Simeon gezegd wordt, heeft dat uw hart? Als eens naar u gewezen werd en gezegd: Zie, deze mens is... wat dan? Wat kenmerkt u?

Ongerechtigheid of eigenwillige godsdienst? We dragen immers een bestaan om dat altijd zichzelf bedoelt en overal tussen zit.

Wat zegt u van uzelf?

Wat zegt de Heere van u? En zie, daar is een mens, en deze mens ... O, het is een ontzaglijke zaak om mens te zijn. Laat het uw gebed zijn: Open mijn ogen, opdat ik mezelf zie zoals ik werkelijk ben. Opdat het zou wezen: deze mens was dood, maar is levend geworden. Gezegend de mens die begint te zien dat hij onrechtvaardig en goddeloos is. Die doorleeft dat God zijn Rechter is en begeert met Hem in een verzoende betrekking te komen. Zie, dan zit zo'n mens met opmerkzaamheid onder de prediking, met de smeking in zijn hart:

Inhoud

- 1 En zie, er was een mens...,
En deze mens...
- 2 De Godvruchtige
Avondmaalganger (1)
- 3 Meelezen in Het Schatboek (2)
- 4 Kerkbouw in de
gereformeerde gezindte (1)
- 6 'Ik was een ogenblik jaloers
op deze landbouwer' (1)
- 7 Even maar...
- 8 '...dit onderwijs ontvang...'
- 8 Boekaankondigingen
- 9 Boekennieuws
- 10 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 12 Kerkdiensten

*Geef dat mijn oog het goed' aanschouw,
't Welk Gij, uit onbezweken trouw,
Uw uitverkoor'nen toe wilt voegen;
Opdat ik U mijn rotssteen noem,
En, delend in Uws volks genoegen,
Mij, met Uw erfdeel, blij beroem.*

Al zouden duizenden zeggen: Zie, deze mens heeft genade, wat heeft het

voor waarde als de Heere het niet Zelf tegen u zegt?

Bent u heilig jaloers op Simeon? Zal het grootste wonder voor u zijn als de Heere u laat weten dat Zijn oog op u is? Als Hij van u zeggen zal: En ook deze mens zal zien Mijn Zaligheid?

Genemuiden, ds. C. Hogchem

als "De viervoudige staat", "De Eigenschappen des geloofs" en "De Redelijke godsdienst" en nog veel meer zijn ons niet vreemd.

Hertaling

Als het gaat over de klassieke werken rond de viering van het Heilig Avondmaal wordt veelal genoemd "De Godvruchtige Avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Na de verschijning van dat boek in 1752 is het keer op keer herdrukt.

Dit jaar verscheen dit klassieke werk weer. Deze keer hertaald door de neerlandicus C. Bregman uit Hendrik-Ido-Ambacht. Zo'n hertaling is niet nodig wanneer de tekst nog goed te begrijpen is. Maar als we de oorspronkelijke tekst van het boek van Immens goed tot ons laten doordringen, dan doen zich toch wel veel leesproblemen voor. Daarom is het een goed initiatief geweest dit werk leesbaarder te maken.

U begrijpt dat zoiets zeer arbeidsintensief is en dat het deskundigheid vereist. Enerzijds moet geprobeerd worden zo dicht mogelijk bij het origineel te blijven. Anderzijds moet de taal begrijpelijk zijn voor de lezer van de 21^e eeuw. De heer Bregman (die inmiddels al veel oefening heeft opgedaan met het hertalen van oude geschriften) heeft dit werk op een zeer consciëntieuze wijze verricht. Daarbij heeft hij meer de voorkeur gegeven aan een betrouwbare herschrijving dan aan een vlotte zinsbouw die te veel zou afwijken van het origineel. Bovendien maakt hij zijn hertaling inzichtelijk door middel van voetnoten, die het originele woord of de oorspronkelijke uitdrukking weergeven. Soms ook wordt een korte toelichting gegeven in een voetnoot. Ook zijn ter wille van de duidelijkheid kopjes aangebracht.

De schrijver

Over het leven van de schrijver van "De Godvruchtige Avondmaalganger" is niet veel bekend. Wel weten we iets van hem door een voorrede, geschreven door Jacobus Willemsen, predikant te Middelburg. Die voorrede is in deze uitgave niet opgenomen. Ze bevat namelijk nogal wat niet ter zake doende uitweidingen en bovendien wordt op een wat overdreven bloemrijke wijze over Immens gesproken. Wel heeft prof. A. Baars, die een doorwrochte inleiding bij deze uitgave geschreven heeft, gebruik gemaakt van de gegevens van Jacobus Willemsen.

1

De Godvruchtige Avondmaalganger

Als de Prediker gekomen is aan het einde van zijn geschrift, merkt hij op: 'Van vele boeken te maken is geen einde, en veel lezen is vermoeiing des vleses'. De kanttekening geeft aan dat op deze plaats (rekening houdend met het verband) in het bijzonder gedacht moet worden aan de boeken van de wereldwijze filosofen. Het lezen en bestuderen van die boeken 'maakt het hoofd en de hersenen moede'. Ook dat is dus ijdelheid en vermoeiing des vleses.

Nu gaat het hier niet om een afwijzing van de woorden der wijzen op zich, maar het gaat om een waarschuwing: houd voor ogen waar het werkelijk om gaat. En wat is dan echt belangrijk? Dat geeft de Prediker vervolgens ook aan: 'Vrees God en houd Zijn geboden' (Pred. 12:13).

Waardevolle boeken

Het is dus zeker niet zo dat de Prediker hier het lezen en bestuderen van boeken in het algemeen plaatst onder de noemer 'ijdelheid der ijdelheden'. Als we echter denken aan al die duizenden en duizenden boeken die in de loop der tijd verschenen zijn, dan moeten we toch wel constateren dat de meeste boeken vergeten en vergaan zijn.

Er zijn echter ook werken die de tand des tijds doorstaan hebben. Boeken die steeds herdrukt worden. Het zijn kennelijk voor de mensen waardevolle boeken. Dat geldt op het terrein van wetenschap en literatuur, maar ook op godsdienstig terrein. We kennen allemaal wel de klassieke werken, die (gelukkig) steeds weer herdrukt en gelezen worden. Titels

Als het gaat over de klassieke werken rond de viering van het Heilig Avondmaal wordt veelal genoemd "De Godvruchtige Avondmaalganger".

Petrus Immens werd in 1664 geboren in de pastorie van het Brabantse Oirschot. Al op jonge leeftijd werd hij in zijn naaste familiekring herhaaldelijk geconfronteerd met de dood. Zijn moeder stierf in 1673. Ook enkele broers stierven op betrekkelijk jonge leeftijd. En zijn vader overleed in 1680. Ongetwijfeld hebben al deze gebeurtenissen een diepe indruk op hem gemaakt.

Ook heeft hij al jong doorleefde indrukken van zijn verlorenheid en van de noodzaak van de kennis van Christus. De Heere heeft Zich in zijn leven niet onbetuigd gelaten. Bovendien voelde hij zich geroepen het Woord van God te bedienen. De Heere riep hem krachtig met de woorden: 'Zachéüs, haast u en kom af, Ik moet heden in uw huis blijven' (Luk. 19:5).

In 1685 ging Immens theologie studeren aan de Universiteit van Utrecht en al in 1688 werd hij beroepbaar gesteld, waarna hij een beroep aannam naar zijn geboorteplaats Oirschot. Daarna diende hij de gemeenten van West-Souburg, Zaltbommel (als opvolger van Abraham Hellenbroek) en Middelburg. In de laatste gemeente verbleef hij vanaf 1698 tot aan zijn dood in 1720.

Huiselijk leed bleef hem niet bespaard. Van de acht kinderen die hij en zijn vrouw kregen, ontvielen hem er vier op zeer jonge leeftijd. Wanneer hij 47 jaar is, overlijdt ook zijn vrouw.

Nauwelijks

In de laatste periode van de ambtelijke dienst van Immens vindt een religieuze opwekking plaats in Middelburg. Onder rijk en arm is sprake van 'roerselen van de Geest'. En Immens is daar verheugd over. In een brief schrijft hij: 'Gods genadewerk staat onder ons nog niet stil'.

Op 3 november 1720 preekte Petrus Immens voor het laatst. Volgens ooren ooggetuigen een indrukwekkende dienst. Tegen een ambtsbroeder zegt hij op zijn sterfbed: 'De Heere heeft mij niet nodig. Ik heb het mijne gedaan. God zal wel voor Zijn kerk zorgen'.

En vlak voor zijn sterven zegt hij tegen enkele vrienden: 'Ik weet, ik zal zeker zalig worden, doch het zal maar nauwelijks, nauwelijks, nauwelijks zijn'.

(wordt vervolgd)

Leerdam,

ds. J. Schipper

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Nodig te kennen (1)

2

De kennis van onze ellende is nodig

Niet omdat ze ons vanuit zichzelf troost of een deel van de troost is, want vanuit zichzelf verschrikt ze ons meer dan dat ze ons troost, maar omdat:

A. Ze in ons een verlangen verwekt om verlost en getroost te worden, zoals kennis van de ziekte bij de zieke een verlangen naar een geneesmiddel teweegbrengt. Zolang de ellende niet gekend wordt, wordt ook de verlossing niet begeerd, zoals een zieke die zijn ziekte niet voelt, geen behoefte heeft aan een dokter (Matth. 9:12). Zo worden de verlossing en de troost ook niet verkregen [wat men kan zien in de farizeeër (Luk. 18:11-12) en in die van Laodicéa (Openb. 3:17) FH]. Want God geeft Zijn weldaden alleen aan hen die ze begeren en daarom bidden, zoals men leest:

- 'Die klopt, dien zal opengedaan worden' (Matth. 7:7).
- 'Bidt, en u zal gegeven worden' (Matth. 7:8).
- 'Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid' (Matth. 5:6).
- 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt' (Matth. 11:28).
- 'Ik woon... bij dien die van een verbrijzelden en nederigen geest is' (Jes. 57:15).

Daarom moet men vaststellen dat de kennis van de ellende nodig is tot troost, om in ons een verlangen op te wekken verlost te worden, zonder welke de troost er niet kan zijn. Niet dat deze kennis ons wezenlijk vanuit zichzelf troost, want ze verschrikt ons eerder. Maar ze is als een oorzaak zonder welke er geen troost kan komen, en als een krachtige beweegreden om troost te zoeken. Deze verschrikking dient de gelovigen tot zaligheid.

B. Ze dient om God dankbaarheid te bewijzen voor de verlossing.

[Wie niet erkent in wat voor nood en gevaar hij geweest is, die weet ook niet hoe groot de verlossing is. En als hij niet weet welke grote weldaad hij ontvangen heeft, dan vergeet hij de verschuldigde dankbaarheid en roemt hij Gods weldaden niet. FH]. We zouden ondankbaar zijn als we de grootte van het kwaad waaruit wij verlost zijn, niet zouden kennen. En zo zouden wij de weldaad van de verlossing helemaal niet verkrijgen, aangezien deze alleen uit genade geschiedt.

C. Mensen zijn geen bekwame hoorders van het Evangelie als ze hun zonden en ellende niet kennen. Want door de verkondiging van de wet, waaruit de ellende wordt gekend, wordt de verkondiging van het Evangelie van genade voorbereid. Anders worden de mensen tot zorgeloosheid gebracht en zou de troost onzeker zijn. Want een vaste troost kan niet met vleselijke zorgeloosheid bestaan. Hieruit is duidelijk dat men met de verkondiging van de wet moet beginnen, zoals we zien dat de profeten en apostelen gedaan hebben. Het doel daarvan is dat de mensen afgebracht worden van de waan van hun eigen gerechtigheid en tot kennis van zichzelf en tot ware bekering voorbereid worden. Als dit niet gebeurt, worden zij door de verkondiging van de genade zorgelozer en hardnekkiger, en zo worden de parels voor de varkens geworpen om vertrap te worden.

Barneveld, ds. D. de Wit

Uit: HET SCHATBOEK, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld 2013

Kerkbouw in de gereformeerde gezindte

In het Reformatorisch Dagblad van 13 en 15 november jl. stonden enkele lezenswaardige artikelen over kerkbouw in de gereformeerde gezindte. Aanleiding was een bijeenkomst van het Biblebelt Netwerk in het Museum Catharijneconvent te Utrecht over het onderwerp "Cultuur in reformatorische kerkarchitectuur". Het Biblebelt Netwerk bestaat uit een aantal wetenschappers, die onderzoek doen naar ontwikkelingen in de gereformeerde gezindte.

In het eerste artikel, met de prikkelende kop "Hoe schuurkerk refodome werd", gaven vier bekende architecten hun visie op het ontwerpen van een kerk. Uit hun bijdragen bleek een opvallende eensgezindheid. Zo moet een kerkgebouw altijd herkenbaar zijn als kerkgebouw. Daarnaast dient het interieur gericht te zijn op de bediening van het Woord, het gebruik van de sacramenten en de onderlinge ontmoeting.

Mooi was ook wat architect M.A. Ros uit Klaaswaal opmerkte over de plaats van de kerk in de samenleving. 'Bij ieder kerkbouwplan moet zijn nagedacht over de plaats en de taak van de kerk in de samenleving. Dan staat het Woord centraal en zijn laagdrempeligheid en bescheidenheid uitgangspunt'.

In het tweede artikel ging H. Teerds, architect en onderzoeker aan de Technische Universiteit Delft, en hoofdspreker op de bijeenkomst in Utrecht, nadrukkelijk in op de plaats en de taak van de kerk in de samenleving. Volgens hem wordt het gemiddelde kerkgebouw tegenwoordig nogal particulier ingevuld, vanuit de wensen van de eigen kerkgemeenschap en hebben kerkenraden en bouwcommissies vaak te weinig oog voor de plaats van de kerk in de samenleving. In dat verband liet hij zich kritisch uit over het feit dat nieuwe kerken steeds vaker aan de rand van een stad of dorp verrijzen. Op dergelijke locaties stralen kerkgebouwen naar zijn mening te weinig uit naar de samenleving.

Volgens het verslag in het RD van 15 november klonken er op het congres in Utrecht eveneens kritische geluiden over de bouw van nieuwe kerken in de gereformeerde gezindte. Verschillende sprekers waren van mening dat bouwcommissies te weinig over architectuur nadenken en wat locatie betreft vaak de weg van de minste weerstand kiezen. De vraag is echter of deze verwijten terecht zijn. Dat kerken onderdeel uitmaken van de samenleving en daarin ook een taak hebben, zal niemand betwisten.

Zou het niet veel meer onze levenswandel zijn, ons doen en laten op (vooral!) doordeweekse dagen, die bepaalt of we naar buiten toe iets uitstralen? Veelzeggend is immers de uitspraak dat onkerkelijken niet de Bijbel lezen, maar wel ons leven!

Zeker nu de overheid de maatschappij wil omvormen tot een zogenaamde "participatiemaatschappij", waarin voor allerlei zaken steeds meer een beroep op de burgers én de kerken - waaronder de diaconieën - wordt gedaan, is het niet verkeerd om de rol van de kerken in de samenleving nog eens tegen het licht te houden en te bezien hoe we die beter kunnen invullen. Of de locatie van het kerkgebouw daarbij een rol speelt, is echter maar zeer de vraag. Uiteraard is het prachtig wanneer er een nieuwe kerk in een stads- of dorpscentrum kan worden gerealiseerd, om daarmee een eeuwenoude traditie (de kerk in het midden) voort te zetten. Maar de tijd dat het overgrote deel van de kerkgangers op klompen naar de kerk kwam (in Kampen spraken men niet voor niets over de "klumpieskarke") of in het uiterste geval de fiets pakte, is voorbij. Op die ontwik-

kelingen moet worden ingespeeld. Verder is het een gegeven dat kerkenraden die tot nieuwbouw willen overgaan in toenemende mate worden geconfronteerd met een gemeentelijk eisenpakket, zoals voldoende parkeerplaatsen en een ruime waterberging. Dat zijn veelal zaken die in een stads- of dorpscentrum niet gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast speelt ook de bereikbaarheid van het kerkgebouw een rol én het voorkomen van overlast. Op boze telefoontjes van omwonenden zit niemand te wachten, zeker niet op zondag.

Verder heeft de geschiedenis geleerd dat de bouw van een kerk in het centrum van een stad of dorp niet altijd even goed heeft uitgepakt. Zo was het kerkgebouw van onze gemeente te Enschede ooit gesitueerd naast een bioscoop en grensde het kerkgebouw van de voormalige gemeente te Hellevoetsluis aan een supermarkt, die 's zondags een aantal uren open was. Ook is het maar de vraag of een kerk op dergelijke locaties een echte meerwaarde heeft voor de samenleving. Zou het niet veel meer onze levenswandel zijn, ons doen en laten op (vooral!) doordeweekse dagen, die bepaalt of we naar buiten toe iets uitstralen? Veelzeggend is immers de uitspraak dat onkerkelijken niet de Bijbel lezen, maar wel ons leven!

Wanneer bij nieuwbouw besloten wordt uit te wijken naar de rand van een stad of dorp, klinkt onder de leden weleens de verzuchting: 'Zie je wel, we worden letterlijk naar de rand van de samenleving verdreven'. In de meeste gevallen is dat verwijt echter niet terecht, omdat gemeentebesturen er vaak alles aan gelegen is om ook voor nieuwe kerken een zo geschikt mogelijke locatie te vinden. Overigens kan een kerk aan de rand van een stad of dorp ook een boodschap uitstralen. Wie bijvoorbeeld Barneveld binnenrijdt en de twee prachtige kerken van de Gereformeerde Gemeente en de Gereformeerde Gemeente in Nederland ziet staan, zal het direct duidelijk zijn: hier heeft Gods Woord nog gezag. Een beter signaal voor de samenleving is nauwelijks denkbaar. Aan kerkmensen echter de taak daar op een verantwoorde wijze invulling aan te geven.

(wordt vervolgd)

Krabbendijke,

J.P. Sinke

ALPEN AAN DEN RIJN

AMSTERDAM-CENTRUM

CAPELLE AAN DEN IJSSEL-WEST

BARNEVELD-ZUID

AALBURG

DELFT

AMERSFOORT

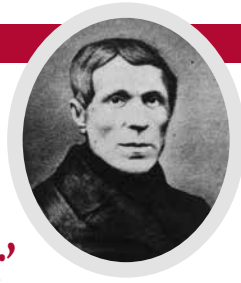

BERKENWOUDE

DEVENTER

'Ik was een ogenblik jaloers op deze landbouwer'

Hendrik Kalsbeek woonde in een hut in een amandelboomgaard in de Amerikaanse staat California. Daar trof ds. C. Hegeman hem aan. 'Een eenvoudig hutje in de hof en daar zat hij neder; de Hollandse Bijbel had hij op tafel met enkele boeken van Wulfert Floor', schreef de predikant. 'Hij greep mijn hand en wilde niet loslaten. Hij zei: Nu heeft het lieve Wezen mijn gebed nog willen verhoren, dat er nog eens de oude waarheid gebracht wordt in dit goddeloze land'.

Kalsbeek was al 92, en heeft nog zes jaar geleefd. Veel las hij in de "Eenvoudige oefeningen" van Wulfert Floor (1818-1876). De landbouwer van Driebergen, zoals deze oefenaar wel is genoemd, zal niet hebben kunnen denken dat zijn preken zoveel gelezen zouden worden, tot in Amerika toe, en tot op de dag van vandaag. Meerdere van zijn oefeningen zijn vertaald en opgenomen in "the blue books", de gebrocheerde preken-serie van onze zustergemeenten overzee.

Landbouwer was hij en bleef hij, ook toen hij veelvuldig uit spreken ging. Zijn boerderij is er nog, op Gooijerdijk 49 bij Driebergen, achteraf gelegen aan het Huismanpad. Hier hield Floor zijn preken op de deel. Hier groef hij in de Schrift, om schatten op te delven. Zijn overdenkingen, uitgegeven

onder titels als "Al de eenvoudige oefeningen", "Volle aren", "Gebonden schoven" en "Een verrassende nalezing", bevatten soms verrassende verklaringen. Op aansprekende wijze legde hij de boodschap aan het hart. De vele voorbeelden waarmee hij zijn boodschap omljstte, getuigden van zijn grote Schriftkennis.

Keuze voor het smalle pad

Floors boerderij heet "De Heuvel". Enkele honderden meters verder staat op Gooijerdijk 43 het geboortehuis van Wulfert Floor, met het jaartal 1773 op de voorgevel. Wulferts vader, die ook Wulfert heette, en moeder Trijntje brachten er hun vijf kinderen groot. Oefenaar Floor schreef kort voor zijn overlijden: 'Door Gods genade heb ik in mijn vroege jeugd met hart en ziel het smalle pad gekozen en van de brede weg heb ik gezegd: 'Heere, op deze weg en met dat gezelschap kan ik niet sterven; maar ik kan en wil er ook niet op leven, al was er in de toekomst geen loon of straf op te wachten'. Daarom koos ik, onder beding van genade, eens en nog duizendmaal Gods volk als mijn volk; en Gods weg, de loopbaan der godzaligheid, om daarop te wandelen. Dit deed ik in mijn jeugd, reeds zeer vroeg. In diezelfde keus houd ik nog stand nu ik oud en zwak ben en mogelijk binnenkort ga

sterven'. Floor was 57 jaar toen hij dit noteerde, en hij heeft nog vijf maanden geleefd.

Overtuigd van hun gebrek

Wulfert Floor werd gedoopt door ds. Kersten. Dat was ds. C.W. Kersten, hervormd predikant in Driebergen. Toen Floor 20 was, verliet hij de Hervormde Kerk en sloot zich aan bij de Christelijke Afscheiden Gemeente in Utrecht. Later werd hij omschreven als een man die zich nergens helemaal thuis voelde en overal sprak waar hij uitgenodigd werd.

Rond zijn 25e jaar begon Floor te oefenen. Eerst op boerderijen in de regio Langbroek/Driebergen, later ook op zo'n 160 andere plaatsen, vooral in Utrecht en Zuid-Holland. Elke zondag hield hij dienst op de deel van zijn eigen boerderij.

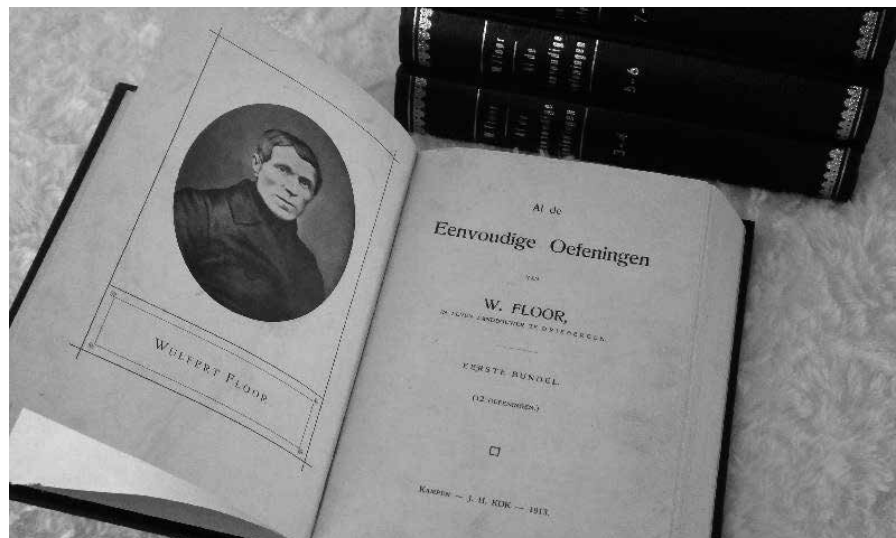
Hij schreef zijn oefeningen uit om ze te laten drukken. Een van de redenen was dat hij veel theologische boeken te moeilijk vond voor eenvoudige mensen.

Zelf had hij geen hoge dunk van zijn geschriften, al mocht hij vernemen dat ze niet ongezegd bleven. 'Van het gebrek dat erin is, ben ik wel overtuigd', schreef hij in het woord vooraf van een van de prekenbundels. 'Maar een boos oogmerk heb ik er niet mede; integendeel begeer ik van harte het nut en de stichting van allen die deze oefeningen lezen zullen'.

En in de proloog van een andere bundel: 'Onze beste verrichtingen ruiken altijd naar het vat waar ze uitkomen, en zijn met menigvuldige gebreken en zwakheden doorweven, en zo is het natuurlijk dan ook met deze oefeningen gelegen, die wel over duidelijke en zeer dierbare teksten zijn, maar waarvan de grootste jammer is dat ik ze niet beter heb kunnen verklaren'.

Aan J. Elenbaas in Poortvliet schreef Floor: 'Ik ben 55 jaar oud, en heb een vrouw die ook in haar jeugd met mij dezelfde keus gedaan heeft. Ik heb een kleine boerderij en melk maar drie koeien, en verder een beetje bouwland, en dan doen wij dan zoo zamen ons eigen werk zonder knecht of meid. Zondags spreek ik in eigen huis, voor ruim honderd toehoorders, en dan ga ik ook wel eens spreken op andere plaatsen. Eenige bundels oefeningen heb ik uitgegeven, met het nieuwe jaar is de zevende verschenen. Hoe gering ze ook zijn, de Heere laat ze niet ongezegd'.

(wordt vervolgd)

Scherpenzeel,

L. Vogelaar

ANNA

Wijze: Rust mijn ziel, uw God is Koning

In Jeruzalem woont Anna.
Jaren is zij reeds alleen.
Volgt zij nu weldra haar man na,
en geen Christus, Die verscheen?

Zeven jaar was zij maar samen
toen de dood hen scheiden ging.
Jaren gingen, jaren kwamen;
't ging bij Anna om één ding.

Ied're dag kwam z' in de tempel.
Biddend heeft z' op God gewacht.
Heel haar leven droeg dit stempel:
God te dienen, dag en nacht.

Zie, daar staan twee jonge mensen,
en bij hen een oude man.
God vervult hier al zijn wensen,
zodat Simeon sterven kan.

Maar eerst moet hij ervan zingen:
't licht dat kwam, zo groot, zo schoon!
Zie toch nu, wat grote dingen!
Op zijn arm heeft hij Gods Zoon.

Anna gaat het daar belijden,
dat dit Kind ook is háár Heer'.
Weg zijn al die droeve tijden;
God ziet gunstig op haar neer.

Zie, daar gaat ze door de straten,
waar ze ook maar zondaars vindt,
die zich willen zaal'gen laten
enkel door dit Godd'lijk Kind.

Als dit was in onze dagen,
klopte Anna bij ons aan?
Wist zij soms niet wie wij waren
en is zij maar doorgedaan?

*Uit: De Schat van grote waarde,
W. Droogers*

Even maar...

Eigen levensstijl

Ze waren door Jeremía naar een zaal in het tempelcomplex gehaald, op Gods bevel. Daar moest hij hen op de proef stellen. Nee, niet om hen belachelijk te maken, ook niet om hen erin te laten lopen. Maar om een voorbeeld te zijn voor de mensen op het tempelplein. Een wonderlijk gezelschap was het, dat uit het geslacht van Jethro, de schoonvader van Mozes, met het bondsvolk leefde en zich toch wat afzijdig hield. Hun voorvader was bezorgd dat ze meegetrokken zouden worden in de heidense omgeving. Hij was bezorgd over de toekomst van zijn nageslacht. Het omringende heidendom had immers zo'n sterke invloed.

De zuigkracht van de dagelijkse omgeving was zo groot. Daarom had deze voorvader een aantal leefregels nagelaten. Niet uit wetticisme, maar uit eerlijke zorg voor wereldgelijkvormigheid. Eén van de leefregels was dat ze geen wijn moesten drinken. Een verbod dat niet direct uit de Schrift afleidbaar is. Maar wel een dringend advies dat tegen de geest van de tijd in van groot belang was en eigenlijk...

is. 'Kom Jeremía, probeer het eens uit. Zet ze eens wijn voor.' Maar de Rechabieten weigerden het pertinent. Uit respect voor hun voorgeslacht en uit zorg voor hun welzijn hielden ze er een eigen levensstijl op na. Hebben ze allemaal de achtergrond gepeild? Waren ze het er allemaal van harte mee eens? Wellicht niet, maar toch weigerden ze het. Dit in verband met het vijfde gebod: 'Aangezien het God belieft ons door de hand van mijn vader en moeder te regeren' (HC antwoord 104). Daarom weigerden ze. Ze wilden alléén wonen. Ze durfden alleen te staan. Buigend onder Gods regerende hand door middel van hun ouders.

Toen Jeremía dat vaststelde moest hij naar buiten en moest hij de Joden op het tempelplein gaan vertellen hoeveel waarde er door deze mensen gehecht werd aan de woorden van hun voorvader. En hoe gehoorzaam ze waren aan een mensenwoord. Daartegenover blijkt dan zo pijnlijk dat ze niet luisterden naar de woorden van de Heere. Zijn verboden en geboden waren niet slechts woorden van Abraham, Izak en Jakob, hun

voorgeslacht, maar woorden ter zaligheid van de HEERE Zelf. Het waren woorden van Hem Die leidt en zorgt en Zelfs beloofd had Zijn enige Zoon te zenden. Alles wat Hij had beloofd Hij te geven. En de vrucht? Niet luisteren; niet gehoorzaam zijn, zich niet bekeren. Nu, dan is het oordeel zeker! En... verdiend.

Daarentegen moest Jeremía zeggen dat die 'vreemde' mensen met hun eigen levenswijze door de Heere gezegend zouden worden. Hun nageslacht zou bij Gods volk een plaats hebben. Het buigen onder de inzetten van de Heere, onder vader en moeder als 'twee handen van God', wil de Heere namelijk zegenen, zoals Hij dat ook uitdrukkelijk in het vijfde gebod beloofd heeft. Een eigen levensstijl als gezin, respect voor de ouders, een bewust willen blijven in de lijn der geslachten, daar rust zegen op! Op eigenzinnige godsdienst en ontworteling niet. Hebben wij als gezin een eigen levensstijl? Zal de zegen van de Rechabieten ook op ons nageslacht rusten?

v. A.

'...dit onderwijs ontvang...'

Er was eens een ouderling... Zo begint het verhaal. Een ouderling uit Krabbendijke met jonge kinderen, die zo graag de waarheid van ons Heidelbergse troostboek - zelfs aan de jongsten - wil overdragen en de kern ervan duidelijk maken. Om ze zo van jongs af aan bij de catechismuspreek te betrekken. Met een zorgvuldige regelmaat waar men in Zeeland - en daar toch niet alleen? - terecht zeer aanhangt.

Het was 19 januari 2013, dat ik een verzoek ontving van L. J. Meeuwse van Drukkerij en boekhandel Van Velzen om het te bespreken. Maar al spoedig in datzelfde jaar bleek, dat de betrokken ouderling toegelaten werd tot onze theologische school. Toen kon ik er natuurlijk helemaal niet onderuit om er aandacht aan te schenken in ons kerkelijk blad. Maar helaas, het bleef maar liggen... Inmiddels blijkt gelukkig de eerste druk al uitverkocht te zijn en is onlangs de tweede druk verschenen. Een goede gelegenheid om het alsnog met genoeg bij onze lezers te introduceren.

We bladeren met u de uitgave wat door: op de titelpagina staat Psalm 78:3 afgedrukt. Het psalmvers waarin de titel voorkomt: 'God vordert, dat de naneef eeuwenlang, van kind tot kind, dit onderwijs ontvang'. Dat is de berijming van 1773. Maar ook wordt daarnaast de berijming van Datheen afgedrukt: 'om van geslacht tot geslacht die te leren'. Bij elk van de 52 zondagen wordt trouwens het psalmvers in de beide berijmingen naast elkaar gezet. De auteur is immers opgegroeid in Borssele en is daardoor erg aan de kernachtige Psalmberijming van Petrus Datheen gehecht. Voor gemeenten en gezinnen waar deze nog steeds gezongen worden, is dit een groot voordeel. Voor andere misschien een gelegenheid om er kennis mee te maken. Samen zingen moeten we immers meer doen! Dan volgen twee bladzijden waarin iets geschreven wordt respectievelijk 'voor jou, voor u en opmerkingen over het gebruik ervan'. Hier maakt de auteur duidelijk wat hij met deze uitgave

bedoelt. Ten eerste naar de kinderen zelf toe: '...vaak zijn deze catechismuspreken voor jou te moeilijk. Daarom heb ik dit boekje voor jou gemaakt. Uit iedere zondag van de 52 heb ik steeds een woord gepakt en daar wat meer over verteld. Misschien wordt het dan wat duidelijker voor jou en snap je het in de kerk ook beter...'. Ten tweede naar de ouders toe: '...de doelgroep van dit boekje bestrijkt zo ongeveer de leeftijd van 4 tot 8 jaar.. want het zijn kinderen van ons die van nature - en laten we toch eerlijk zijn - verdoemelijk voor God zijn. Wat realiseren we ons dat toch weinig. Aan de andere kant: de zon en de maan mogen nog schijnen. Daarom gaat de Heere nog door met Zijn Kerkvergaderend werk...' En ten derde zegt hij over het gebruik: '...iedere zondag kan een hoofdstuk worden voorgelezen, of dat nu voor of na de catechismus prediking is.. Elk hoofdstuk sluit af met een psalmvers dat met de kinderen gezongen kan worden...'

We bladeren dan verder: een duidelijk overzicht van de inhoud en van de Schriftgedeelten met psalmverzen bij elke zondagsafdeling. Voorbeelden van woorden die eenvoudig worden toegelicht zijn: in zondag 1 het woord troost, zondag 2 ellende, 3 wederge-

boorte, 4 ongehoorzaam, 5 rechtvaardig, 6 Middelaar, 7 geloof. Werkelijk met zorg en juist gekozen! Ten slotte de nadere uitwerking hiervan op de volgende 104 bladzijden. Steeds vinden we hier vier zaken: a. de uitleg van het kernwoord. b. een hierbij passend Schriftgedeelte wordt 'vaderlijk' aan het hart van de kinderen gelegd. c. een psalmvers, dus in twee berijmingen. d. een fraaie, grote kleurenfoto als illustratie. Over de band tussen de foto en het gelezene moest ik soms wel diep nadenken. Maar fraai zijn ze! Zo heeft onze student De Kok nog voor zijn toelating tot onze school laten blijken, dat het onderwijs in de leer die naar de godzaligheid is hem lief is. Hij weet dat eenvoudig zijn niet altijd eenvoudig is. Want vereenvoudigen kan iedereen, maar zo vereenvoudigen dat de kern niet wordt aangetast, dat moet ons gegeven worden. Maar daar is zijn 'boekje' wel een duidelijk voorbeeld van! Ouders van jonge kinderen, een nieuw jaar ligt D.V. voor ons. Een jaar dat we met onze kinderen niet kunnen óver doen. Ga hier mee aan de slag. Op hoop van zegen! Want God zal Zijn waarheid nimmer krenken.

N.a.v.: J. de Kok. '...dit onderwijs ontvang...', woorden uit de Heidelbergse Catechismus eenvoudig toegelicht. Uitg. drukkerij Van Velzen b.v. te Krabbendijke; ISBN 978 90 70697 334; € 16,90; vierkant formaat 22,5 x 22,5 cm; omslagtekening van Ella Bakker en foto's binnenwerk van de auteur zelf.

v. A.

BOEKAANKONDIGINGEN

**"Dagboekkalender 2015",
uitg. de Banier - Apeldoorn;
ISBN 978 90 336 17669; € 11,95.**

Deze Dagboekkalender is een dagboek en een kalender tegelijk. Voor elke dag is er een meditatie over een Bijbelgedeelte. Verder staan er diverse verhalen en gedichten in. De meditatie zijn van predikanten uit verschillende kerkgenootschappen.

**"Haar stand blijft vast, al wiss'len haar tonelen", verschillende Nederlandse, Engelse en Schotse oude schrijvers;
uitg. Boekhandel De Roo - Zwijndrecht;
ISBN 978-90-8718-035-5; € 14,90.**

De in dit dagboek opgenomen meditatie werden eerder geplaatst in het Reformatorisch Dagblad.

“Onuitsprekelijke vreugde”, ds. P. van Ruitenburg; uitg. Den Hertog – Houten; ISBN 978 90 331 2656 7; 69 pag.; € 9,90.

Een geschenk met inhoud voor vreugdevolle momenten.

“Ik kom haastelijk”, ds. W. Visscher; uitg. de Banier – Apeldoorn; ISBN 978 94 6278 0613; 139 pag.; € 16,50.

Overdenkingen over de Openbaringen. Dit is het laatste deel in de serie over de Openbaringen.

“Trouw moet blijken”, W. Schippers; uitg. de Ramshoorn – Goes; ISBN 9789461150561; 183 pag.; € 13,95.

Dit boek is deel 39 van de Schippersserie, waarin bijzonderheden zijn verwerkt als nasleep van de Eerste Wereldoorlog.

“Gedragen voor Hem”, Anja den Otter; uitg. de Banier – Apeldoorn; ISBN 978 94 627 80415; 188 pag.; € 16,95.

Dit boek bevat een persoonlijk verhaal over de levenloze geboorte van een tweeling in het gezin van deze schrijfster.

BOEKENNIEUWS

“Een boomstam wordt geen krokodil”, Kees Jan van Linden; uitg. ZGG, Woerden en uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 978 90 336 09879; 109 blz.; € 9,95

Twaalf jaar lang was Kees Jan van Linden gast onder de Mogofin. Hij deed daar Bijbelvertaalwerk en alfabetiseringswerk in de Mogofintaal.

In de proloog van “Een boomstam wordt geen krokodil” schrijft hij dat het boekje geen objectieve beschrijving is van een Afrikaanse plattelandscultuur. Daarvoor noemt hij twee redenen. ‘Aan de ene kant wilde ik zoveel mogelijk deelnemer zijn aan de samenleving. Aan de andere kant bracht ik een element binnen in de cultuur die daaraan vreemd is – de Bijbel’. De Mogofin is een taalgroep in Guinee. Het leven van de Mogofin kent vier belangrijke momenten: de geboorte/ naamgeving, de besnijdenis, het huwelijk, sterven en begraven worden.

Elk hoofdstuk - en ook de proloog en epiloog - heeft bovenaan een Mogofin-spreekwoord staan. Al lezende in het betreffende hoofdstuk wordt de betekenis van een spreekwoord duidelijk. Op deze manier word je, al lezende, meegenomen in de andere cultuur.

Na enkele jaren komt er een nieuw gezin het zendingsteam versterken. Voor hen moet woonruimte worden gezocht. Hierover wordt overlegd met de ‘oudsten’. De grond wordt niet gekocht, maar geleend. Dit geldt voor onbepaalde tijd. Als de zending vertrekt, moet zij de grond weer aan de oudsten teruggeven.

Om meer en meer vertrouwd te raken met de bevolking neemt Kees Jan ook deel aan het dagelijkse leven. Zo helpt hij mee bij de bouw van een huis en werkt hij ook mee op het land.

Op uitnodiging van de familie Van Linden komen op Tweede Paasdag de dorpsbewoners op bezoek. Er volgt een gesprek over de dood. Dit moment grijpt Kees Jan aan om hen de geschiedenis van de Heere Jezus te vertellen. Er wordt aandachtig geluisterd. Uit de reactie van één van de oudsten blijkt toch hoe moeilijk het werk is. Wat is de sleutel die toegang verleent tot hun hart? Hierin wordt de worsteling van de zendingswerker ervaren.

Dit komt ook naar voren in het hoofdstuk over de rechtszitting. De rechtszaak bestaat uit twee delen. Vergeven is hierbij het sleutelwoord, tot twee keer toe. Een zendingswerker maakt ook fouten. Het erkennen ervan zorgt ook voor het schenken van vergeving. Met een Mogofin-spreekwoord gezegd: ‘De oorzaak van de jeuk is over, de haren kunnen weer gevlochten worden’. Prachtig!

Ontroerend is het laatste hoofdstuk van dit boekje. Dit gaat over het contact tussen de oude imam Bangoura en Kees Jan. Samen luisteren ze naar een boekje, waarin verhalen over de Heere Jezus staan en samen spreken ze over het Woord van God. Nog eenmaal bezoekt hij zijn oude vriend in het ziekenhuis. Hij was zijn ‘baaba’ (‘vader’). Het leven van zijn oude vriend is voorbij en zijn lichaam rust in de schaduw van de hoge kapokboom tot de jongste dag.

In de epiloog komt Kees Jan nog even

terug op de titel van het boekje. Eén van de laatste zinnen is: ‘En als we iets tegenkomen in de Nederlandse cultuur wat we niet begrijpen, vragen we ons af: Zijn we toch niet een beetje ‘krokodil’ geworden?’.

Een mooi boekje over zending ver weg. Van binnenuit is ervaren hoe moeilijk het is om een andere cultuur te leren begrijpen.

De foto’s en landkaartjes zijn een mooie aanvulling in het boekje over het leven van de Mogofin in Guinee.

Een mooi boekje om aan te schaffen. Het is het (samen) lezen zeker waard.

Ridderkerk,

Ida Molendijk

“Is daar iemand...?! In gesprek over de Heilige Geest”; dr. M.J. Kater; uitg. de Banier, Apeldoorn; ISBN 978 90 336 15566; 138 pag.; € 9,95.

Ds. M.J. Kater beschikt over een vaardige pen, dat blijkt keer op keer. Zo ook in deze publicatie “Is daar iemand...?”. Dit boek is deel drie van een trilogie over de goddelijke Personen. In dit laatste deel gaat het over de Persoon van de Heilige Geest.

De opbouw van het boek bestaat uit drie delen. Deel I helpt de lezer over de drempel door uitleg te geven van lastige begrippen. Deel II leidt de lezer binnenshuis. Binnenshuis is dan wel heel wijds. Via het werk van de Heilige Geest in de kosmos gaat ds. Kater naar de kerk, om te eindigen bij de inwoning van de Heilige Geest in het hart van Gods kinderen. Dan rondt het boek af met deel III waarin de vraag centraal staat of de Heilige Geest in iedereen werkt en op welke manier we ons dat moeten voorstellen. Dat is natuurlijk ook de apologetisch belangrijke vraag: ‘Is de Heilige Geest voor iedereen er op dezelfde manier?’ Dat is de vraagstelling van waaruit ds. Kater schrijft. Hij geeft twee antwoorden, een ‘nee’ en een ‘ja’. Toch ook voor iedereen? Ja, want de Heilige Geest is voortdurend werkzaam in de (gebroken) schepping. Hij stuwt deze naar de voleinding.

Ds. Kater, christelijk gereformeerd predikant, laat goed uitkomen dat de aandacht van de Kerk op twee fronten ligt: de strijd tegen de driehoofdige vijand in het eigen hart en vervolgens de taak van de kerk in de wereld, omdat Gods Geest ook in de schepping werkzaam is. De Heilige Geest is de Gids, Hij opent het woord en leidt dan in alle waarheid

door het ontdekkende licht. Juist omdat de Heilige Geest de Geest van Christus is, verheerlijkt Hij de Zoon in het hart van verloren zondaren.

Ds. Kater reikt in dit boekje veel goede zaken aan. Het is geen gemakkelijke stof. Het werk van de Geest is veelvormig en niet altijd concreet te benoemen. Het oude volk zei weleens: 'De Persoon van de Heilige Geest is het eerst aan het werk en wordt het laatst gekend'. Ter concreterisering heeft de schrijver een soort heel korte roman bedacht, geschreven ter inleiding op een aantal hoofdstukken, die een onderdeel van het werk van de Heilige Geest beeldrijk duidelijk maken. Dat is creatief.

Zijn er ook minpunten aan dit boekje te ontdekken? Het zou prettig zijn als er een inhoudsopgave in het boek zou zitten, samen met een index. Verder is het taalgebruik creatief en eigentijds. Ik kan me voorstellen dat het soms te eigentijds is voor onze lezers. Maar dan moeten we wel mee laten wegen dat het boek in de eerste plaats apologetisch bedoeld is. Ik vermoed dat het voor-

beeld van een bekering daar ook door ingegeven is. Op bladzijde 88 komt een bekeringsverhaal voor van mev. Butterfield, voor velen van ons een onbekende. De bekering van Paulus is het bijbelse voorbeeld van het werk van de Geest. Daarnaast was dit ook een mooi moment om vanuit bekende bekeringsgeschiedenissen te laten zien hoe Gods volk met een Drieënig God verzoend wordt en de Heilige Geest persoonlijk leert kennen. Ik denk bijvoorbeeld aan de bekende brief van ds. G. van Reenen, opgenomen in diens boek over Ruth. Binnen het kerkverband van ds. Kater zijn ook soortgelijke geschiedenissen bekend. Trouwens, onze kerk gaat aan de schrijver niet onopgemerkt voorbij. In de literatuurverwijzingen staan ook werken geschreven vanuit onze predikanten. Kortom, een zeer lezenswaardig boek van één van de weinig bevindelijk apologeten uit onze kring. Van harte aanbevolen dus, zeker in de handen van onze studerende jongeren.

Gouda,

J.J. Grandia

halve niet bekend van wie de collecte of gift ontvangen is. Het is dus ook niet mogelijk om daarvoor een bedankbrief te sturen. Daarom willen we graag langs deze weg allen hartelijk bedanken die in het achterliggende jaar een gift of collecte hebben gegeven.

We maken van deze gelegenheid tevens gebruik u dringend te verzoeken, en dat geldt met name de kerkenraden, de naam van de gemeente bij de overschrijving te vermelden. Anders is niet bekend van welke gemeente de collecte is.

Als u ons een gift overmaakt en u wilt daarvoor een bedankbrief ontvangen, wilt u dan uw naam en adres vermelden? Bij voorbaat daarvoor hartelijk dank.

Mogen wij tegelijkertijd al de arbeid op onze Theologische School bij de voortduur in uw gebed en milddadigheid aanbevelen?

Namens het curatorium
van de Theologische School,
K.H. de Heer, penningmeester

■ BEVESTIGING/INTREDE DS. A.J. DE WAARD TE NIEUWDORP

Wij delen met blijdschap en verwondering mee, dat het de Heere behaagd heeft een eigen herder en leraar aan onze gemeente te geven in de persoon van ds. A.J. de Waard.

Op **woensdag 14 januari** zal hij aan onze gemeente verbonden worden.

De bevestigingsdienst begint om 14.30 uur, waarin ds. C.J. Meeuse zal voorgaan. De intrededienst begint om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in de Zuiderkerk van de Gereformeerde Gemeente te Middelburg-Zuid, Schoutstraat 1.

Wij nodigen u hartelijk uit om deze diensten bij te wonen.

Namens de kerkenraad van de
Geref. Gemeente Nieuwdorp,
D. den Haan, preses
J.R. de Visser, scriba

■ GEREFORMEERDE GEMEENTE HOUTEN 25 JAAR

Op 23 november 2014 bestond onze gemeente 25 jaar. Op 23 november 1989 werd de gemeente geïnstitueerd in een kerkdienst waarin ds. J. J. Van Ekeveld voorging en waarin de brs. J.H. Doeven, C.J. Van der Maas en G. J. N. Moens werden bevestigd tot ouderling en de brs. T.P. van Vliet en J. Weeda tot diaken. In de morgendienst van zondag 23 november 2014 heeft onze predikant ds. C.G. Vreugdenhil bij dit heugelijke feit stilgestaan. Hij bediende het Woord naar aanleiding van 1 Korinthe 1:8 en 9. Aan het eind van de dienst werd ouderling Doeven toesproken in verband met het feit dat hij

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Rilland-Bath,
ds. S. Maljaars te Middelharnis.
Te Rotterdam-Zuidwijk,
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen.

Bedankt

Voor Aalst, ds. P. Melis te Ermelo.
Voor Kalamazoo (VS),
ds. W. Harinck te Moerkapelle.
Voor Lelystad,
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen.
Voor Leiderdorp,
ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht.
Voor Lynden (VS), ds. J.M.D. de Heer
te Middelburg-Centrum.
Voor Rotterdam-IJsselmonde,
ds. G.J.N. Moens te Meliskerke.
Voor Zwijndrecht,
ds. G. Clements te Gouda.

■ ACTA GENERALE SYNODE 2013

De Acta van de Generale Synode 2013 zijn gereed. De kerkenraden zullen deze

begin januari 2015 ontvangen. Belangstellende leden kunnen de Acta bestellen voor € 10,- per exemplaar. Ook is het mogelijk om daarbij het Rapportenboek 2013 (€ 10,- per exemplaar) te bestellen. De kosten van deze gecombineerde bestelling bedragen € 15,-. De genoemde prijzen zijn *exclusief* verzendkosten. Voor deze uitgaven geldt op=op.

U kunt uw bestelling plaatsen bij het Kerkelijk Bureau via tel. (0348) 489900, of e-mail: kbgg@cbgg.nl

■ BERICHT VAN HET CURATORIUM

In 2014 werden we verblijd met de ontvangst van vele collecten en giften voor onze Theologische School. We mogen daarin opmerken dat onze Theologische School een grote plaats in onze gemeenten heeft. Dat stemt tot verwondering en dankbaarheid.

Voorheen werden op de bankafschriften de naam en het adres vermeld van wie de collecte of gift is. Dat wordt door de bank nu niet meer gedaan. Het is der-

de gemeente 25 jaar als ouderling mocht dienen.

Kerkenraad Geref. Gemeente Houten

■ AANGEPASTE KERKDIENT TE KRIMPEN A/D IJSSEL

Op **zaterdag 10 januari** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Krimpen a/d IJssel, Koningin Wilhelminaplein 1, een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt voor te gaan ds. C. van Ruitenburch. Hij hoopt te spreken n.a.v. Genesis 3:1-15.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS KAMPEN 9 OKTOBER 2014 TE KAMPEN

Namens de roepende kerk Groningen opent ds. J. Zippro de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij spreekt een openingswoord naar aanleiding van het gelezen Schriftgedeelte, Openbaring 15. Hierna memoreert de preses o.m. de volgende zaken. In de gemeente Nunspeet is op 18 augustus 2014 J.E. de Langen overleden. Vanaf 1 januari 1973 tot en met 31 december 1998 mocht hij de gemeente dienen in het ambt van ouderling. In de gemeente Marknesse heeft H. Sleurink zijn ambt als ouderling neergelegd in verband met zijn verhuizing naar De Valk-Wekerom. Hij was 37 jaar ouderling.

Moderamen

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Preses: ds. J. Zippro

Assessoren: ds. P.G. Heijkamp en
ds. J. IJsselstein

Scribae: ouderlingen J. Bonhof en
F.J. Verweij

Quaestor: ouderling J. van Buuren

Ingekomen stukken

De heer M. Snippe wordt voor herbenoeming als bestuurslid van de Stichting Financiële Hulpverlening aan de PS Oost voorgedragen. Naar aanleiding van een schrijven van de gemeente Genemuiden over de aangepaste catechisatie wordt besloten dat deze catechisatie conform de wens van de kerkenraad onder verantwoordelijkheid blijft van de classis. De kerkenraad van Genemuiden zal namens de classis het toezicht blijven uitvoeren. Onderzocht zal worden of de door Helpende Handen ontwikkelde methode in gebruik kan worden genomen.

Classicale Evangelisatie Commissie (CEC)

De preses stelt nu de begroting voor het jaar 2015 van de Classicale Evangelisatiecommissie aan de orde waarmee de ver-

gadering akkoord gaat.

Evangelist De Visser zegt veel steun te hebben aan de werkzaamheden van de coördinator, de heer Fahner. Hierdoor kan hij zich meer op zijn eigenlijke taak richten. Hij doet een dringend verzoek aan de kerkenraden om om te zien naar vrijwilligers die geschikt zijn om op de post werkzaam te zijn.

Rapport classisdiakenen

Vervolgens stelt de preses het rapport van de classisdiakenen aan de orde. Classisdiaken Bruggink geeft een korte toelichting. Gevraagd wordt of het al merkbaar is dat er meer een beroep wordt gedaan op de diaconieën als gevolg van de nieuwe WMO. Dit is nog niet het geval, waarschijnlijk ook omdat de daaruit voortvloeiende maatregelen pas in januari van kracht worden. De diakenen worden opgeroepen dit goed in de gaten te houden. De diakenen wordt tevens verzocht zoveel als mogelijk is de door DMZ georganiseerde bijeenkomsten te bezoeken.

Opgemerkt wordt dat in sommige gevallen ook de kerkelijke gemeenten aanlopen tegen de grenzen wat betreft collecten voor allerlei doelen en deputaatschappen. Er wordt op gewezen dat de GS heeft aangegeven dat rekening gehouden moet worden met het draagvlak in de gemeenten. Vanwege de crisis is dit nu nog pregnanter geworden. Het voorstel wordt gedaan dat een van de gemeenten een notitie hierover opstelt voor de volgende classisvergadering met de bedoeling dat dit doorgezonden wordt aan de PS met het verzoek aan de GS om de deputaatschappen te vragen zich in te spannen om de gevraagde bijdragen zo laag mogelijk te houden. Dit voorstel wordt overgenomen. Tevens wordt het advies gegeven om in het geval de mogelijkheden beperkt zijn de eigen deputaatschappen voorrang te geven boven andere instellingen. De

classisdiaken wijst tenslotte nog op de extreem hoge kosten waarvoor ouders komen te staan die hun kinderen vanuit Noord-Holland naar de Pieter Zandt scholengemeenschap laten gaan. Dit is inmiddels ook bij Bijzondere Noden kenbaar gemaakt.

Classicale mediacommissie

De classicale mediacommissie wil graag uit iedere gemeente iemand als lid van de commissie. De kerkenraden die nog geen lid in de commissie hebben wordt verzocht naar iemand om te zien die daartoe door de classis benoemd kan worden. Opgemerkt wordt dat het niet alleen van belang is dat er personen zitting nemen in de commissie die technisch veel weten op ict-gebied, maar die ook de Bijbels-ethische consequenties doorzien en kunnen doordenken.

Aanwijzen roepende kerk

Hoogeveen is de roepende kerk voor de vergadering van 26 maart 2015.

Sluiting

Vervolgens besluit ouderling J. Bart van de roepende kerk van Groningen de vergadering op de gebruikelijke wijze.

Namens het moderamen:

J. Bonhof, scriba

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2014

* Pag. 150, **gemeente BODEGRAVEN.**

Scriba is nu: A.A. van der Schans, Spoorstraat 38, 2411 EG Bodegraven, tel. (0172) 617337 en 06-42667942, e-mail: tschans@solcon.nl

* Pag. 344,

gemeente ROTTERDAM-CENTRUM.

Scriba van de diaconie is nu: J.M. Bahlman, Van der Meydenstraat 8-B, 3039 TH Rotterdam, tel. 06-41312502.

BERICHTEN

■ UITNODIGING WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten aan Universiteiten en HBO-instellingen zijn **vrijdag 30 januari**

van harte welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor Studenten van de Gereformeerde Gemeenten.

De conferentie begint met een maaltijd. Ds. L. Terlouw verzorgt hierna een lezing

over het thema **“liefde, vriendschap en seksualiteit”**. Na de pauze volgt een bespreking in groepen. Aansluitend kunnen jullie je vragen voorleggen aan de inleider.

Plaats: Driestar Educatief,
Burg. Jamessingel 2, Gouda.
Tijd: inloop vanaf 17.15 uur;
opening: 17.45 uur; maaltijd 18.00 uur;
sluiting om ca. 21.45 uur.
Kosten: € 5,- p.p.
(te voldoen aan de inschrijftafel)

Voor meer informatie verwijzen we je naar de site www.studentengg.nl. Meld je uiterlijk **maandag 26 januari** aan bij het Kerkelijk Bureau, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden, e-mail: conferentie@cbgg.nl. Vermeld daarbij je naam, adres, studieplaats, of je HBO- of WO-student bent en in welk jaar je bent gestart met de studie (bijvoorbeeld 2012).

■ 40-JARIG JUBILEUM CGO

De CGO jubileert! Na goedkeuring door de Generale Synode is in het jaar 1975 de CGO gestart onder de enthousiaste leiding van de heer P. Kuijt. Sinds de oprichting hebben vele duizenden cursisten deelgenomen aan één van de toerustingscursussen of de HBO-opleiding gevolgd.

Op vrijdag 4 september 2015 zal er 's middags een reünie gehouden worden voor oud-cursisten, studenten en docenten. 's Avonds zal er in Gouda een herdenkingsbijeenkomst zijn. Nadere berichten volgen.

Ter gelegenheid van het jubileum zal er een boek als tweeluik verschijnen. Het eerste deel bevat een terugblik en het tweede deel een inhoudelijke bezinning op het werk van de CGO.

Voor dit boekwerk zijn we op zoek naar foto's uit de periode 1975-2014. Heeft u een foto uit uw CGO-tijd? Graag willen we uw foto benutten! U krijgt de foto t.z.t. weer terug. Wilt u bij de foto zo mogelijk een korte omschrijving geven en uw naam en adres vermelden? U kunt de foto(s) sturen aan de CGO t.a.v. dhr. J.H. Mauritz, De Hild 40, 3471 EZ Kamerik. Tel. 0348-401978, e-mail: jh.mauritz@cgo.nu

■ MINDER POSTZEGELS?

Merkt u ook dat u minder postzegels kunt sparen dan een aantal jaar geleden? ZGG in ieder geval wel. Daarom lanceert Zending Gereformeerde Gemeenten alvast een alternatief: het sparen van lege cartridges, toners en oude (werkende) mobiele telefoons. De cartridges en toners leveren alleen geld op als ze van de bekende merken* zijn

en niet al een keer opnieuw gevuld zijn. Neem voor de spaarmogelijkheden contact op met de plaatselijke zendingscommissie of start zelf met sparen. Bestel de inzamelsticker via www.zgg.nl/webshop (onder diversen) en plak deze op een doos. Via de zendingscommissie komen ze bij ZGG terecht.

Natuurlijk kunt u ze ook langs brengen bij het zendingsbureau. De koffie staat klaar! Overigens leveren postzegels nog wél geld op voor de zending. Gaat

u vooral door met sparen! Bij voorbaat hartelijk dank.

* *denk aan originele cartridges en toners van HP, Canon, Brother, Epson, Samsung en Lexmark.*

■ ZANGAVOND TE KESTEREN

Zangavond op **zaterdag 10 januari**, aanvang: 19.15 uur, in de Hersteld Hervormde Kerk in Kesteren, Overste J.M. Kolfstraat 1, m.m.v. met het kinderkoor van de Geref. Gemeente van Rhenen.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 11 JANUARI 2015

Aagtekerke 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Aalburg 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. P. Mulder; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 19.00 uur ds. G. Clements; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 15.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. A.P. Baaijens; Arnhem 17.00 uur ds. K. Boeder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. L. Terlouw; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Bodegraven 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. A.J. de Waard; Boskoop 9.30 en 16.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Brakel 14.30 uur ds. M. Karens; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.00 uur stud. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 15.00 uur ds. J. van Laar; Dirksland 15.00 uur ds. S. Maljaars; Doetinchem 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 15.00 uur stud. H. van der Heiden; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur stud. W.A. Zondag; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse;

Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Groningen 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. J. van Rijswijk en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. B. Labee; Hoofddorp 16.30 uur ds. J. Driessen; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kapelle-Biezelinge 14.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. C. Sonneveld; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 (bev. ambtsdr.) en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 18.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Meeuwen 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nieuwer ter

Aa 15.00 uur ds. A. Verschuure; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.30 uur ds. S.W. Janse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterend 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostvoorne 19.00 uur ds. W. Silfhout; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J.W. Verweij; Poederrijen 14.30 uur ds. J. Schipper; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 19.00 uur ds. M. Joosse; Puttershoek 18.00 uur ds. M. Golverdingen; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 19.00 uur ds. L. Blok; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 18.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur (H.D.) ds. H. Paul en 16.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur stud. H. Brons; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. W. Silfhout; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 14.30 uur ds. J. van Belzen; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 15.00 uur ds. W.J. Karels; Sprang-Capelle 16.30 uur ds. M.J. van Gelder; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. G. Mouw; Utrecht 16.00 uur stud. M.H. Schot; Veen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.15 uur ds. H. Hofman; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 en 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 15.00 uur ds. A. Schreuder; Woerden 10.00 en 18.30 uur stud. M.H. Schot; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard en 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (bev. ambtsdr.) en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zwijndrecht 14.30 uur ds. G. Pater; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 13 JANUARI 2015

Borssele 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Boskoop 19.30 uur ds. E. Bakker; Lisse

19.45 uur ds. A.A. Brugge; Oosterland 19.30 uur ds. J. van Belzen; Oostvoorne 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Oude-Tongue 19.30 uur ds. M. Karens; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw.

■ WOENSDAG 14 JANUARI 2015

Aalst 19.30 uur ds. J. van Belzen; Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. M. Mondria; Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 19.30 uur ds. K. Boeder; Barneveld-Zuid 19.30 uur (H.D.) ds. G. Beens; Delft 19.30 uur ds. H. Hofman; Drachten 19.30 uur ds. A. Schot; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Leiderdorp 19.30 uur ds. A. Verschuure; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nieuwdorp 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. C.J. Meuse en 19.00 uur (intrededienst) ds. A.J. de Waard; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur stud. H. van der Heiden; Scherpenisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Soest 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Vlaardingen 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Wageningen 19.30 uur ds. D. de Wit; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zwijndrecht 19.30 uur ds. B. van der Heiden.

■ DONDERDAG 15 JANUARI 2015

Apeldoorn 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Berkenwoude 19.30 uur ds. A.T. Huij-

ser; Genemuiden 19.30 ds. C. Hogchem; Hilversum 19.45 uur ds. G. van Manen; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Naaldwijk 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Puttershoek 14.45 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. S. Maljaars; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. P. Mulder; Zwolle 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ VRIJDAG 16 JANUARI 2015

Emmeloord 15.00 uur (huw.bev.) ds. P.G. Heijkamp.

■ ZATERDAG 17 JANUARI 2015

Ridderkerk 13.30 uur (huw.bev.) ds. G. Pater.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 11 JANUARI 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinseselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Namens onze moeder, D. van Stuijvenberg-Vos in Zelhem, willen we iedereen die rond de feestdagen en de jaarwisseling aan haar gedacht heeft hartelijk dankzeggen. Zoveel blijken van liefde ontvangen, uit het gehele land, heeft haar goed gedaan. Wederkerig een gezegend 2015 toegewenst.

Fam. van Stuijvenberg

LUNTEREN mooie omgeving, BOS & HEIDE, een rustig gelegen en GEZELLIG ingerichte vak.woning slaapkamer BG. Tel 0318 461624.

J. stel zoekt i.v.m. huwelijk woonruimte in **omg. EDERVEEN** (v.a. juli 2015). Tel. 06-52339188.

Graag wil ik langs deze weg allen die ter gelegenheid van de kerstdagen, de jaarwisseling, mijn verjaardag en het overlijden van mijn zwager blijk gegeven hebben van hun medeleven, hartelijk bedanken. Het heeft me erg goed gedaan! Wederkerig wil ik familie, vrienden en bekenden, (emeritus)predikanten, predikantsweduwen, studenten en kerkenraden van harte Gods nabijheid en zegen toewensen voor het nieuwe jaar.

Mw. H. Baaijens- Kersseboom
Hoofdland 431
3332 RE Zwijndrecht

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

VACATURE

Voor de hbo-opleiding van de CGO zoeken we met ingang van 1 maart of z.s.m. daarna een

secretaris m/v

Van de te benoemen secretaris m/v wordt verwacht dat hij/zij de Bijbel en de Drie formulieren van Enigheid onderschrijft en behoort tot de Gereformeerde Gemeenten. De functie vraagt flexibiliteit en accuraatheid en wordt vanuit huis verricht. Het betreft een werklust van gemiddeld ongeveer 6 uur per week. Een secretaresseopleiding is noodzakelijk.

Uw sollicitatiebrief met c.v. kunt u tot uiterlijk 1 februari richten aan de directeur, Paradijsselpark 21, 2904 PA Capelle a/d IJssel. E-mail: wmvanderwilt@cgo.nu. Meer informatie op de website: www.cgo.nu.

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

Op vakantie naar Ameland - Terschelling - Bakkeveen (Frl) - Ommen - Hardenberg? Chalets/ stacaravans. Bill. prijzen. Tel. 0512-516096 of zie www.vdsluisvakanties.nl

Winter in Winterberg!
www.GEND-RECREATIE.com
tot 27 personen, rolstoelvriendelijk

Te koop: vrijstaande, onderhoudsarme **bungalow** in H'veld-G'dam, b.j. 1996, 340m² eigen grond. Op loopafstand van Ger. Gem. Vr. pr. € 345.000. Voor inl. 06-28847728.

Goede boeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

T.h. exclusieve 4 pers. stacaravan in **Vierhouten**, tel. 06-16405265.

Te huur Lieren, omg. Beekbergen, **6 pers. zomershuis**, v.a.g.v. Bel voor informatie: 055-5062744.

Extra zitplaatsen in uw auto nodig?
Inklapbare kinderachterbank
Past in elke station-uitvoering.
RDW goedgekeurd.

De hele maand januari
10% korting!

Verzending is mogelijk.
info@kinderachterbank.nl

TRAD. NIEUWJAARSCONCERT

Bovenkerk Kampen

D.V.
zaterdag
17 januari
19.00 uur

Urker Visserskoor
Crescendo

o.l.v. Louwe Kramer
Orgel: **Pieter Heykoop** en Harm Hoeve

www.naarhetconcert.nl

Te koop: half vrijstaande woning in Veenendaal. Gelegen in een rustige woonwijk met vrij uitzicht. Hoog afwerkingsniveau, goed geïsoleerd, nieuwe CV, zonnige tuin, 5 slaapkamers is mogelijk. De woning kan zo betrokken worden. De inboedel wordt ter overname aangeboden. www.zonnenbergmakelaardij.nl (kenmerk: BB/SV07) Tel: 0318-559600

T.h.: zomer **part. vrijst. koele kindvr. woning** in Riv. gebied. Veel fietsroutes & uittips. Dichtbij GG en supermarkt. **Evt. 2 wkn woningruil**, graag ELSPEET. Tel. 0418-671270.

Reserveer nu uw vakantie bij **vakantieoord Holsappel.** Bungalows v.a.g.v. in landelijke omgeving. Bel voor info: 0548-512790 of kijk op www.vakantieoordholsappel.nl

Ede Bethelkerk 15 januari
Open Repetitie Christelijk Mannenkoor Ede o.l.v. Jan Hendrik van Schothorst Mannen vanaf 16 jaar hartelijk welkom. Info: christelijkmannenkoorede.nl

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandeldersprille.nl

Boekhandel en antiquariaat Versprille

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen? Voor € 495,- all-in per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud. Info: www.es-vakanties.nl of 055 3030083.

REIS MEE NAAR
ISRAËL

11-daagse reis Israël

26 mei t/m 5 juni
Ds. C. Sonneveld
rechtstreekse vluchten ELAL

6-daagse reis Israël

15 t/m 20 juni
Ds. A. Schot
zeer gunstige vliegtijden

10-daagse reis Jeruzalem

26 mei t/m 4 juni
o.l.v. Adri Bosman
rechtstreekse vluchten ELAL

Reisgids 2015 is uit!

Margrietstraat 30, 4401 EZ Yerseke | Tel. 0113-573681
Mob. 06-22296733 | info@burgtours.nl | www.burgtours.nl

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begrafenisverzorging

www.speksnijderbegrafenisverzorging.nl

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · pickeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

HARKES
Begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegrafenis.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

- DIVERSE BLOKFLUITEN
- MUZIEKSTANDAARDS
- ROEMEENSE PANFLUITEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
WWW.MULDERMUZIEKINSTRUMENTEN.NL

BBV
Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

E.Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.

Kraamzorg
Bel 0187 - 48 91 73
b.g.g. 0342 - 49 21 55
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg
Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Voor Verantwoorde Boeken!

www.deroeboeken.nl
078-6124081

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Nieuwe stoelen in de kerk, zaal of consistorie?

BUREAUSTOEL-ACTIE!

Snel KANTOOR-ARTIKELEN bestellen?

Vraag een proefplaatsing aan!

Op werkdagen binnen 24 uur geleverd.

Kijk op piethoekman.nl voor de speciale actie!

op piethoekman01.nl Nu voor € 349,00 (incl. BTW).

hoekmankantoorartikelen.nl Ook voor **facilitaire artikelen**.

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07 - E: info@piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

Welkom op onze website over Israël!

Voor leerling én leerkracht!

Ook voor het verenigingswerk in de gemeenten.

www.onderwijsisrael.nl

Postbus 400 | 3440 AK Woerden | tel. 0348-489929 | info@boardforisrael.nl

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL
UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Een kleurrijke en overzichtelijke site boordevol leerzame informatie!

 Agathos

- Nette hulp bij het huishouden voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met autisme?
- Weer een gezellige gezinsmaaltijd?
- Hulp bij het douchen voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- Mantelzorgondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Voor een zorgzame begeleiding

Begravenisonderneming

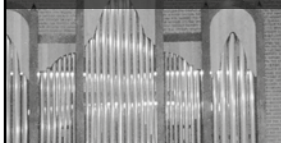
Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met

Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383

www.houtsnijwerk.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM

Voorstraat 41 – 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 – Fax (0187) 484520

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Begravenisonderneming

De Jongh

H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam **0184 - 611154**
Waardenburg **0418 - 652039**
Werkendam **0183 - 701017**
Papendrecht **078 - 8200399**

www.begravenisondernemingdejongh.nl

HOOGERWERF

ADMINISTRATIES & BELASTINGZAKEN

- verzorging van aangiften inkomstenbelasting
- deskundig advies bij inkomsten uit overig werk, werkruimte en aftrekbare kosten
- verwerken van administraties, fiscale aangiften
- opstellen jaarrekeningen en fiscale advisering
- **Persoonlijk contact staat hoog in het vaandel**
- **Eerlijke behandeling en scherpe tarieven**

Maak snel een afspraak

I : www.administratiekantoorhoogerwerf.nl
E: info.hgwf@kliksafe.nl
T: 06-40225360

BEGRAFENISVERZORGING

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure:
'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende offerte aan.

Wij verzorgen alleen begravenissen

www.bvtollenaar.nl

 Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:
Relatieproblemen, Opvoedingsvragen,
Gedragsproblemen, Traumatische ervaring(en),
Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen),
Arbeidsproblemen, Autisme Spectrum Stoornis

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwend • Doelgericht

- orgelcentrum -

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus

In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavars).

www.andanteorgels.nl

tel. 0318 50 50 63

Andante is verhuisd!

Ons nieuwe adres is Industrielaan 26, Veenendaal